pornești pe același drum. Lupți împreună cu pacienții tăi pentru viața lor și de cele mai multe ori observi cum Dumnezeu lucrează. Am rămas surprinsă să văd când am intrat în Spitalul din Grădiște ca medic curant, în Săptămâna Mare, cât de mult se rugau oamenii, cum își puneau viețile lor și speranța în Dumnezeu și în rugăciune. În fața celor văzute mi-am pierdut orice fărâmitură de teamă că mă îmbolnăvesc sau că am să mor din cauza virusului și stăteam cu ei destul de mult timp pe tronson ca să le vorbesc și să îi liniștesc.

Cred că în acea perioadă plină de haos și teroare, Dumnezeu a fost acolo, nici acum nu pot să îmi imaginez cum am putut să iau anumite decizii terapeutice în contextul în care cu toții pluteam în derivă. Cred că în situațiile critice, dacă vrei și crezi în Dumnezeu, Îi simți prezența.

Puteți da un sfat unui tânăr care ar vrea să dea la medicină, dar încă nu este hotărât?

În primul rând, dacă nu ești sigur că îți dorești să fii medic, să te dedici trup și suflet, sau dacă o faci doar pentru acel statut de medic, atunci mai bine renunță. Medicina presupune multă muncă și multe sacrificii; nu vei putea să ai o viață normală. Viața nu îți mai aparține, tu trebuie să fii acolo pentru pacienții tăi. În cazul meu, pot spune că încă din primele clipe ale vieții mele, în care eram una cu mama, am fost în spital. Cred că de acolo mi se trage. Mama și-a dorit de atunci să fiu medic și să pot ajuta oamenii. Adevărul este că de mic copil mi-am dorit acest lucru, mă simțeam în spital ca și cum aș fi acasă. A fost destul de greu să pot să ajung să dau la Facutatea de Medicină deoarece erau foarte mulți care mă descurajau, mai ales că părinții mei sunt oameni simpli. Cel care m-a încurajat exact atunci când a trebuit, în acel moment în care nici măcar părinții mei nu mai îndrăzneau să mă sprijine să mă înscriu la facultate, a fost Voicu, un alt membru al familiei, care a reușit să se ridice din oameni simpli. El mi-a zis că dacă eu voi intra la medicină, el va veni naș la nunta mea. L-am întrebat dacă este sigur de ceea ce vorbește, deoarece eu voi intra la medicină, iar el a zis că da, drept urmare, după aproape 10 ani a ajuns nașul nostru de căsătorie.

Îmi aduc aminte și acum ziua în care am fost să mă înscriu la facultate, aveam posibilitatea de a alege și alte facultăți, dar am fost foarte hotărâtă. Am zis că eu doar la medicină îmi voi depune dosarul, pentru că asta îmi doresc să fac tot restul vieții. Bineînțeles că părinții mei au fost terminați psihic, însă cu ajutorul lui Dumnezeu am reușit să intru, să termin facultatea, apoi rezidențiatul și apoi să-mi găsesc un loc de muncă.

Pare foarte simplu în descriere. Când vrei să o iei pe un drum atât de greu, în primul rând cred că trebuie să îl ai pe Dumnezeu alături de tine, doar El te poate ajuta.

Nu zic că mi-a fost ușor, nu zic că nu am plâns sau că nu am avut parte de încercări, de nopți nedormite, de stres, de clipe în care am zis că nu mai pot, dar niciodată nu am zis că renunț. **Tu ca om trebuie să îți faci partea ta cât poți mai bine, pentru că atunci și Dumnezeu te va ajuta**. Trebuie să îndrăznești, să visezi, să crezi, să muncești, să faci sacrificii și să te rogi.

Vă mulțumim!

ANUNȚURI

Părinții noștri ne-au îndemnat să nu deznădăjduim în fața greului care apasă tot mai tare Biserica Ortodoxă, din nou încercată în aceste vremuri prin oprirea majorității credincioșilor de la închinarea la moaștele Sf. Cuv. Parascheva. Iată că o soră de la Bisericuță a arătat credință tare în cuvântul că dacă noi nu putem merge la sfinți, vor veni sfinții la noi. Ea a visat pe Cuvioasa, care a mângâiat-o pentru durerea de a nu se putea închina la moaștele ei, zicându-i: ***Anul acesta n-ați putut veni voi la mine, dar o să vin eu la voi***. Dumnezeu știe inima fiecăruia dintre noi și chipul în care Sfânta a ales să ne întărească.

Tot spre mângâiere publicăm câteva versuri din poezia scrisă cu mult dor pentru Cuvioasa, de sora noastră *Mariana din Germania*:

Cuvioasă Maică, te avem la cer
Cântec și mireasmă, ca un juvaier,
Cuvioasă Maică, mult folositoare,
De popor iubită, nouă rugătoare,
Porumbiță sfântă, dragoste aleasă,
Din copilărie Cerului mireasă,
Maică Parascheva, mult mângâietoare,
Stea strălucitoare și biruitoare…
Du a noastre lacrimi și al nostru plâns
În fața preablândului nostru Iisus…
Trimite-ne nouă ale tale lacrimi
Să picure pe-al nostru suflet plin de patimi…
Maică Parascheva, noi îți mulțumim
Că aduci speranță într-un lan de spini.

ȘTIRI

Autoritățile olandeze au anunțat că va fi legalizată eutanasia pentru copiii bolnavi în fază terminală cu vârste de la 1 an la 12 ani.

În Olanda, eutanasierea este deja legală pentru copiii de peste 12 ani care își pot da consimțământul, precum și pentru bebelușii cu vârsta sub un an, cu acordul părinților. Însă pentru copiii cu vârsta între 1 și 12 ani nu există clauze legale, deoarece autoritățile olandeze au organizat dezbateri cu privire la faptul dacă copiii de această vârstă sunt capabili să ia o astfel de decizie. Ministrul Sănătății a precizat că noua regulă se poate aplica pentru cinci până la 10 copii pe an. "*Studiul arată că este nevoie de puterea de a pune capăt vieții în mod intenționat în rândul medicilor și părinților copiilor incurabili, care se află într-o suferință disperată și îngrozitoare, iar moartea lor este previzibilă*", a scris acesta într-o scrisoare către parlament. Țările de Jos și Belgia au fost primele țări din lume care au legalizat eutanasia, în 2002. Apoi, Belgia a devenit prima țară din lume care a autorizat eutanasia voită a copiilor, în 2014.
Sursa: romaniatv.net

Așteptăm întrebările, sugestiile și eventualele colaborări pe adresa revista.maximina@gmail.com
sau la tel. 0734.194.372.
Mulțumim tuturor pentru rugăciuni și ajutor financiar.

MAXIMINA

☦ *Foaie ortodoxă pentru suflet*

nr. 10 / 18 octombrie 2020

UNIAȚIA – PRIGOANĂ ȘI MĂRTURISIRE ÎN ARDEAL

Săptămâna aceasta, în 21 octombrie, îi prăznuim pe câțiva dintre românii ardeleni care, la mijlocul zbuciumatului veac XVIII, au rămas tari în credință și s-au silit să-i întărească și pe frații lor prigoniți pentru Ortodoxie. Sunt ***Sfinții Mărturisitori ardeleni****: Cuvioșii Visarion Sarai și Sofronie de la Cioara, preoții Ioan din Galeș și Moise Măcinic din Sibiel și țăranul Oprea Miclăuș. Aceștia sunt doar conducătorii lor. Pe miile de prigoniți, uciși, batjocoriți, siliți să treacă la uniație, dar nenumiți în calendare, numai Dumnezeu îi știe.*

Să ne gândim însă că ei sunt strămoșii noștri. Poate, dacă vom căuta bine, vom afla chiar în neamul nostru oameni care au rămas verticali, ca ei, deși multe au fost amenințările și pedepsele pornite de autorități împotriva celor care nu voiau să se unească cu Biserica catolică. S-au păstrat mărturii ale rezistenței din Zarand, dar o parte dintre noi suntem veniți din alte zone ale Ardealului. E cineva dintre noi din părțile Sebeșului? Va citi mai jos ce au avut de îndurat cei din neamul său. La fel cei din Hațeg, Mărginimea Sibiului, Zlatna, Năsăud, etc. Și-au spus păsul zeci de ani, s-au rugat, au luat calea codrilor, au trecut munții, iar când s-a umplut paharul, au luat furcile și coasele și și-au cerut dreptul de a crede.

Despre tarele pe care uniația le-a lăsat în sufletul ardeleanului poate va fi timp să scriem în viitor, căci nu puține sunt acestea… Până atunci vă aducem spre citire câteva ***mărturii*** *adunate de* ***Părintele D. Stăniloae*** *într-o carte scrisă în 1973 și care ar merita să fie republicată: „Uniatismul din Transilvania. Încercare de dezbinare a poporului român" (doritorii o pot descărca de pe internet). Este vorba de durerea unui neam întreg, întinsă pe zeci și sute de ani.*

„Românii din Ardeal se plâng în august 1750 că din toate satele au fost arestați preoți și credincioși și nu li s-au dat drumul decât după ce «preoții au prestat jurământ că nu vor mai săvârși Liturghia, cu atât mai puțin Botezul sau alte slujbe, până nu vor trece la unire, iar credincioșii că nu se vor mai plânge la Maiestatea sa din cauza aceasta». Deci însăși plângerea aducea după sine întemnițarea. «Se poate ușor înțelege, se spune mai departe în plângere, ce urmări dureroase au provenit din această silă, deoarece în curs de șapte ani, mai multe mii de persoane au murit nebotezate, nemărturisite și necuminecate. Căci îndată ce un preot făcea aceasta, i se confiscau toate bunurile, ceea ce a atras după sine, că un mare număr din ei și din noi au fugit în Turcia» (în Muntenia). Credincioșii «**sunt hotărâți să-și jertfească trupul și viața și bunurile lor, pentru religia lor**».

În 1755, un grup de români din Seliștea Sibiului scriau autorităților de la Viena: «**Suntem dosădiți și legați și bătuți pentru sfânta lege**, că acum nu mai știm ce să mai facem de atâtea necazuri și legături și bătăi, prăzi și geruri, care ne-au degerat mâinile și picioarele noastre în legăturile lor, că ce-am pățit înainte, iar de când a venit Aron (episcop unit) toate temnițele le-au umplut de robi preoți și mireni, cari nu s-au făcut din zilele lui Maximilian și Dioclețian, împărații cei tirani, precum face Aron cu protopopul lui acum cu creștinii pentru legea cea grecească».

În anul următor, e rândul brașovenilor să scrie o plângere: «Nu mai avem puteri a răbda răul ce ne cade asupra noastră de la popii cei uniți în toate zilele și supărările, că în toate zilele ne prind la arest și ne căsnesc cum este mai rău, încă ne dau și în mâna biraelor, de ne închid prin temnițe. Deci de al lor mare rău ne-am pustiit toți și case și moșii și ședem tot fugiți prin păduri, fiindcă *nouă nu ne trebuiesc popii cei uniți până la moarte*. Mai bucuros moartea vom pofti ca pe ei să ne stăpânească.»

Metoda era cam aceeași pretutindeni: plutoane de soldați intrau noaptea în sat, legau străjile, arestau pe preoți, «îi băteau de moarte» pe preoți și pe preotese, jefuiau tot din case, luau și vitele, apoi plecau cu preotul legat, iar în lipsa lui cu preoteasa, uneori cu copilul mic în brațe, cum au făcut cu preoteasa din Deal, al cărei copil a murit degerat pe drum. De obicei se nășteau incidente, căci cei arestați strigau. Aceasta scula tot satul, care alerga la fața locului. Se descărca câte un foc de armă, erau arestați în plus câțiva oameni, care rămâneau cu anii în închisoare și

mulți mureau în ele. Așa s-a întîmplat în sute de sate în repetate rânduri. La Schitul Cioara venind «12 unguri» să prindă pe călugăr și acela fugind în pădure, «s-au suit pe Sfântul Altar și au început a-l descoperi și a-l strica și au doborît acoperișul și pereții». Călugărul care a fugit era Sofronie, care va deveni peste doi ani căpetenia răscoalei religioase antihabsburgice din Transilvania.

Românii din Rășinari declară la o anchetă din aprilie 1745, după ce tot poporul venise la Sibiu ca să protesteze împotriva trimiterii lui cu forța la preoții uniți «că ei mai bine se lasă omorâți cu toții, ori se împărtășesc în loc de Paști cu muguri de stejar, decât să meargă la biserică o dată cu preoții uniți». Ortodocșii români mureau în toate părțile ca martiri pentru credința lor, fie împușcați sau spânzurați, fie în bătăi și în temnițe; însăși împărăteasa Maria Tereza trebui să recunoască în rescriptul din 1760 că «mulțimea a fost tratată în acel principat al nostru *cu moartea și cu alte mijloace de cruzime pentru religia neunită de rit grec*». Transilvania întreagă era în fierbere continuă și crescândă.

Aceste tulburări continue din aproape toate satele, întâlnirile celor trimiși de diferite ținuturi cu jalbe pe la Viena și Carlowitz, concentrarea a sute și mii de credincioși din toate părțile prin închisori, i-au dus pe credincioși la ideea unei acțiuni comune solidare.

Călugărul Sofronie de la Cioara, după ce a fost alungat din schitul lui și schitul dărâmat de armată, a început să cutreiere satele Hunedoarei și să trimită proclamații în diferite părți, cerând să se adune cu toții pe la autorități și să ceară libertatea de credință. Sofronie ține adunări mari în Zlatna, Abrud, Câmpeni, poporul e continuu mobilizat în jurul lui, urmându-l dintr-o localitate într-alta. Scopul mișcării lui Sofronie era să înscrie pe toți ortodocșii într-o listă în vederea cererii unui episcop ortodox pe seama lor, cum se ceruse și în «adunările» mai mici de până acum. Mișcarea s-a întins ca fulgerul în toată Transilvania.

Speriată de această mișcare, Curtea din Viena trimite în primăvara anului 1761, în Transilvania, pe *generalul Bucow*, cu trupe numeroase, care **arde sute de biserici și distruge mănăstirile ortodoxe**, obligând pe români să devină uniți. Însuși episcopul catolic Bajtay s-a îngrozit de măsurile generalului Bucow, când acesta cu un cinism revoltător a declarat că va extermina pe toți românii din ținutul Bistriței, fiindcă nu voiau să primească uniația. Populația s-a revoltat, dar revolta a fost înecată în sânge. În același timp autoritățile satisfac cererea românilor pentru un episcop ortodox, însă au grijă ca acesta să fie sârb și să nu intervină deloc în favoarea ortodocșilor români.

Românii ortodocși, nemaiputând suporta persecuțiile religioase din acel timp, emigrau în țările române cu zecile de mii. La 1773, emigrările luau astfel de proporții, că românii din Principate strigau: Toată Transilvania vine la noi! Un raport consular din vremea aceasta arată că 23 de sate din comitatul Bistrița au emigrat în Moldova cu 24 000 de familii.

Deși au folosit forța, autoritățile nu au obținut decât slabe rezultate de trecere la uniație. Astfel, în domeniul fiscal al Zlatnei, 3978 familii au fost înscrise ca ortodoxe și numai 92 ca unite, în procente 98% ortodocși și 2% uniți. În zadar a năvălit asupra lor generalul cu trei armate să-i înmoaie. Moții s-au ținut dârzi. În județul Zarand nu s-a găsit nici măcar un suflet care să îmbrățișeze unirea. În scaunul Brașovului nu s-a găsit nici o familie unită, în scaunul Sibiului s-au înscris 6805 familii ortodoxe cu nici un preot, iar unite 289 familii cu 105 preoți. În scaunul Miercurea au fost înscrise 1403 familii ortodoxe cu nici un preot și 67 familii unite cu 14 preoți. O situație asemănătoare în scaunele de Cohalm, Cincul Mare, Orăștie, Sebeș...

Dacă ne restrângem la poporul român, uniatismul a fost pentru el și *o tentativă de dezmembrare națională*, o perspectivă de deznaționalizare. Credincioșii ortodocși, observând curând ce se întâmplă, au refuzat să fie obiectul unei astfel de tranzacții. Atunci au intrat în acțiune generalii austrieci cu regimentele lor, la cererea iezuiților și a vîrfurilor clerului care a primit unirea. Uniația s-a impus astfel unei părți din popor prin mii de întemnițați, prin sute de martiri, prin încartiruiri îndelungate de soldați în satele și casele recalcitrante, prin confiscarea vitelor și a tuturor bunurilor lor, prin alungarea lor din satele proprii prin păduri. Peste 300 de schituri ortodoxe au fost arse sau dărâmate de tunurile generalului austriac Bucow.

Uniația rămâne una din **amintirile dureroase** ale acțiunilor de asuprire a poporului nostru, a încercărilor de dezmembrare și slăbire a lui, dar și o amintire **a stăruinței cu care poporul român a luptat** împotriva ei și a intențiilor de dezmembrare cu care i-a fost impusă."

EVANGHELIA DUMINICII

Luca VII, 11-16 (*Învierea fiului văduvei din Nain*)

Reluăm tâlcuirea Evangheliei, întrucât din greșeală – pentru care ne cerem iertare -, săptămâna trecută am publicat Evanghelia din această duminică.
*Acum 15 ani, **Părintele Gheorghe Calciu** spunea într-o predică:*

„Această întâmplare mărturisește cât de milostiv este Dumnezeu, **cum se înduioșează El de suferința noastră**, cum plânge pentru noi și cum caută să ne mângâie. Iisus S-a dus singur la sicriu și a zis femeii: Nu plânge! Și imediat l-a înviat pe fiul ei.
Iar noi n-avem nici măcar un pic de milă față de celălalt. **S-au împietrit inimile românilor** după atâția zeci de ani de necredință. Nu se mai milostivesc de cei de lângă ei. Aș vrea să nu avem această cruzime în noi niciunul, ci să fim buni și credincioși, să ne rugăm unii pentru alții. Măcar atâta, dacă nu ajungem să ajutăm material."

De asemenea, dăm mai jos și o scurtă tâlcuire a mitropolitului Bartolomeu Anania la Evanghelia de săptămâna trecută – Pilda semănătorului (Ioan XVII, 1-13):

INTERVIUL SĂPTĂMÂNII

COVID-UL A SCHIMBAT LUMEA, A SCHIMBAT REGULILE ȘI NE-A SCHIMBAT ȘI PE NOI

Puțini frați din biserică știu că avem între noi un om care lucrează în primele rânduri, tratând pe cei bolnavi de COVID. Este vorba de medicul Loredana-Manuela Popescu, care ne-a răspuns la câteva întrebări.

În primul rând vă rugăm să ne spuneți unde sunteți medic.

Eu lucrez în mai multe locuri, momentan sunt detașată la Spitalul Orășenesc Ineu, care este spital-suport COVID. Povestea mea cu detașările a început în momentul în care m-am oferit voluntar pentru detașare în spitale COVID. Ca medic am fost foarte curioasă să văd ce înseamnă acest virus, cum se manifestă. Este foarte greu de descris de ce am luat această decizie împotriva dorinței familiei mele. Cred că mă pot înțelege doar acele persoane care fac ceva din pasiune și pentru care restul nu mai contează. În același timp fac și gărzi în Spitalul Județean, secția Boli Infecțioase Grădiște, unde am prins încă de la început această pandemie.

Pe buzele multora stă întrebarea: există sau nu virusul și boala aceasta?

Fiecare om este liber să aleagă, să creadă, să zică și să facă ce dorește, dar consider că acest lucru trebuie făcut cu responsabilitate. Cred că cifrele vorbesc de la sine, sunt prea multe îmbolnăviri și prea multe vieți pierdute ca să putem nega existența virusului. Dacă suntem norocoși și nu avem în jurul nostru persoane îmbolnăvite cu COVID, nu înseamnă că undeva cineva nu plânge pierderea unei vieți. Îmi vine în minte povestea unei fetițe de 3 anișori, ce aștepta de ziua ei să vină mămica sa de la spital să sufle cu ea în lumânările de pe tort, fără ca să știe că în acea dimineață mama ei de 36 de ani a pierdut lupta cu nemilosul virus. Înainte de a acționa inconștient, cred că ar trebui să ne gândim dacă vom putea duce o viață întreagă povara responsabilității morților ce pot să apară din vina noastră. Cei tineri pot să fie infectați, dar să fie asimptomatici, cu toate acestea ei pot transmite virusul celor dragi sau cunoștințelor, nu se știe cine va scăpa sau cine va plăti cu propria viață inconștiența altora.

Ca medic îmi doresc să nu ajungem noi, ca și cadre medicale, să decidem cărui pacient îi vom da o șansă la viață și pe care îl vom lăsa în voia sorții, lucru ce s-a întâmplat în Italia.

Care a fost cea mai grea zi în lupta cu această boală?

Cea mai grea zi pentru mine a fost când am avut prima gardă în spitalul destinat infecției cu COVID. Îmi aduc aminte că am muncit fără pauză până a doua zi de dimineață. A fost o zi dominată de multă muncă, haos, frică, neputință. A fost destul de greu să te organizezi sau să-ți faci treaba așa cum trebuie. Acum când vorbim cu colegii despre acele clipe, am constatat că sunt multe episoade care ni s-au șters din minte, dar care și-au pus amprenta asupra psihicului nostru. **COVID-ul a schimbat lumea, a schimbat regulile și ne-a schimbat și pe noi**. Ceea ce a fost normal înainte de acestă pandemie aparține trecutului.

Nu este greu să te vezi neputincios, să nu poți ajuta un om care se luptă cu boala? Ce vă dă putere să mergeți mai departe?

A te vedea neputincios sau incompetent este modalitatea lui Dumnezeu de a te face să îți păstrezi modestia. Când ai multe succese, riști să devii mândru de tine și de ceea ce faci și atunci uiți că ești doar un simplu muritor.

Pe parcursul anilor în care profesezi, îți faci un mecanism de autoapărare, ești acolo să ajuți oamenii cât de mult și cât de bine poți. În anumite situații poți să le iei durerea și suferința, în alte cazuri doar să o ameliorezi, iar uneori ești doar spectator la spectacolul oferit de moarte. În medicină există foarte multă suferință, *doar Dumnezeu știe de ce anumite persoane trebuie să treacă prin atâtea*. Nu poți să fii stană de piatră, te afectează și pe tine ca om, dar trebuie să treci peste suferința pacienților tăi deoarece trebuie să ai mintea liberă, ca să îi poți ajuta și pe alții.

Totuși sunt anumite cazuri care îmi vor rămâne în minte: doi copilași cu boli în faze terminale. Nu am să-l pot uita pe David, care era plin de metastaze, cu dureri atroce, și care îmi povestea că va merge în curând la Dumnezeu, să fie cu îngerașii Lui. Apoi nu pot să uit un băiețel de 9 anișori, cu o boală autoimună, care, la finalul perfuziei, când tatăl său a vrut să îl ajute să se ridice, i-a spus acestuia că nu este nevoie să îl ducă pe brațe pentru că el nu se lasă, el luptă. Câteva ore mai târziu a revenit în garda mea în comă...

Viața de medic înseamnă jertfă multă. Cum se împacă aceasta cu viața de familie?

Dacă menirea ta în viață este să devii medic, pentru tine nu este chiar atât de greu, deoarece intri în acea stare numită de către psihologi Flux. Mai greu este pentru cei de lângă tine, deorece nu au parte de o soție sau fiică obișnuită. Este o adevărată aventură, ajungi să te bucuri când poți să fii alături de cei dragi. Cel mai greu îți este să vezi suferința celor dragi, că nu te pot avea lângă ei atunci când își doresc. Pot să zic că sunt norocoasă să am un soț înțelegător, care, pe parcursul acestor ani, s-a obișnuit cu toate „darurile" ce vin la pachet cu profesia de medic și care încearcă să nu mai fie afectat.

Viața lângă un medic poate să fie un adevărat calvar, suntem oameni ce au sentimente, ce ajung uneori la capătul puterilor, iar cei apropiați sunt de cele mai multe ori acolo și ne ajută să ne renaștem din propria cenușă.

Ați avut parte de o întâmplare minunată acolo unde lucrați?

Am avut parte de mai multe întâmplări minunate la locul de muncă. Atunci când ai un pacient nou, atât tu cât și el

patristic... Vorbea cu o dragoste și o convingere interioară atât de puternică, încât fără să vrei te simțeai prins într-un fel de zbor spiritual și de o iubire pentru tot.

Plecai din biserică, de fiecare dată, cu o iubire mai mare pentru semeni, cu un sentiment de solidaritate pentru aproapele tău și cu o binecuvântare care te însoțea toată săptămâna.

Nu era o atmosferă formală, ca la celelalte biserici, ci plutea în aer o pace și o preocupare de rugăciune mai puțin obișnuită decât în alte părți."

Dacă doriți să aflați mai multe despre viața și pătimirile preotului mărturisitor Constantin Sârbu, puteți citi cartea *Lacrimă și har*.

PĂRINTELE IOAN NEGRUȚIU DIN BEIUȘ
(†22 octombrie 2003)

Are o biografie foarte asemănătoare cu a părintelui Constantin Sârbu – ani de copilărie grei, lucrare preoțească din tinerețe, închisoare... Apoi eliberarea și peregrinarea... Retragerea și adormirea la mănăstirea Timișeni-Șag.

O întâmplare din anii de pușcărie îl singularizează pe părintele Ioan:

În anul 1957, aflat la Canal, părintele Negruțiu a avut un vis care l-a urmărit, prin semnificația lui adâncă, în toți anii de suferință de mai târziu. „Urca cu mare greutate Golgota. Obosit, plin de sudoare, târându-se pe pietrele colțuroase, ajunse în vârful Căpățânii, la picioarele celor trei cruci. Abia ridicându-și ochii, cu teamă și cutremur, spre cei trei crucificați, rămase uimit și cuprins de tulburare, neînțelegând ceea ce vede. Numai Domnul Iisus Hristos era pe Crucea Sa; cei doi tâlhari nu erau prezenți.
- Doamne, strigă părintele Ioan, ai rămas singur pe Cruce! Nimeni nu e lângă Tine să Te însoțească în această răstignire care nu se mai termină?
- Nimeni, Ioane, îi răspunde Domnul Hristos de pe Cruce.
- Doamne, iartă-mă dacă îndrăznesc să Te rog să mă primești și pe mine pe una din cruci, să fiu și eu cu Tine! Să nu mai fii singur!
- Ioane, te primesc! Suie-te! Întinde-ți mâinile pe cruce!
- Doamne, pe care să mă sui, pe cea din stânga sau pe cea din dreapta Ta? Pentru osândă sau pentru mântuire?
- Ioane, acum înțelesul nu mai e ca în Vinerea Răstignirii. Suie-te pe care vrei. ***Pe cruce să fii, lângă Mine****!*
Ridicându-se din genunchi, se îndrepta spre una din cruci. Dar trecând pe lângă picioarele Mântuitorului, se lovi ușor cu cotul de genunchiul Lui însângerat. Un fior îl străbătu din creștet până în tălpi și se trezi în sudoare și suspinând. Mântuitorul, iubindu-l, îl chema alături de El, în jertfa de ispășire". A doua zi a fost eliberat, dar nu a făcut decât câțiva pași de la ieșirea pe poartă și a fost preluat de o dubă a Securității, care l-a dus în lagăr. Visul s-a împlinit și părintele a purtat mai departe crucea suferinței.

PĂRINȚII NE RĂSPUND LA ÎNTREBĂRI

Îi salutăm sau nu pe ceilalți la Biserică (în timpul slujbelor)?

În primul rând Biserica este locul comuniunii noastre cu Dumnezeu în Treime lăudat și slăvit, Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt și a comuniunii noastre întru Dumnezeu unul cu altul. Acesta este trupul Bisericii al cărei cap este Hristos. Deci în primul rând venim la Biserică ca să intrăm în comuniune cu Dumnezeu și apoi în Dumnezeu unul cu altul – de aceea auzim în timpul slujbelor mereu „Înțelepciune! Să luăm aminte! Drepți!", care arată că **trebuie să fim atenți, să fim în veghere, să fim cu cugetele luminate spre a comunica și a ne cumineca cu Dumnezeu**. Deci prima salutare și cea mai importantă și pe care trebuie să o avem în atenție este cea cu Dumnezeu. Trebuie să fim cu atenție față de această legătură și comuniune pe care ne-o prilejuiesc Sfântul Locaș și Sfintele Slujbe, șederea noastră aici, și pe care trebuie să o reînnodăm mereu. Aceasta se vădește prin semnul Sf. Cruci, prin închinăciuni, prin rugăciune și starea noastră cuviincioasă.

În urma acestei salutări și comuniuni cu Hristos trebuie să vină și *comunicarea noastră unul cu altul*, salutarea celorlalți. Dar aceasta nu trebuie să perturbe, ci să încuviințeze și să întărească comunicarea noastră cu Hristos. Deci **salutarea în Biserică** trebuie **să fie mai mult din priviri** și mai puțin din cuvinte, gesturi sau strângeri de mână. Trebuie să fie prin plecarea capului, prin semnul că îl salutăm pe celălalt, pentru ca nu cumva prin această vorbire să stricăm comuniunea și cuminecarea cu Dumnezeu, pe care o au prin rugăciune, slujbe și prin har cei pe care îi salutăm și ceilalți care sunt de față. Este de dorit ca în Biserică, salutarea noastră să fie mai mult subînțeleasă, exprimată prin gesturi simple, de plecare a capului și din priviri.

Dar să nu uităm să facem aceasta. Contează foarte mult. Este foastre greu să vii în Biserică și să nu te uiți la nimeni, să nu saluți pe nimeni. Aceasta provoacă un sentiment de apăsare, de lipsă de comuniune, de închidere în sine și individualism, ceea ce nu folosește nimănui.

Desen de Elena Dărăban

Omul, ca ființă rațională, este înzestrat de Dumnezeu cu capacitatea, dar și cu obligația, de **a-și pregăti singur ogorul sufletului** său pentru primirea cuvântului lui Dumnezeu. Aceasta este măreția omului, dar, în mare parte, și drama lui. Dumnezeu i-a încredințat această capacitate. De ce? Pentru că l-a înzestrat cu libertate. **Libertatea este bunul cel mai de preț al omului**. Libertatea, însă, și-o folosește cum vrea, că de-aceea este libertate. Dumnezeu, când l-a creat pe Adam, primul om, nu a vrut să creeze un sclav care să asculte orbește de Stăpânul său, ci a creat o ființă liberă, căreia i-a poruncit să asculte de Creatorul său, dar dăruindu-l, în același timp, și cu capacitatea de a nu asculta dacă vrea să nu asculte. Numai că omul, în virtutea libertății sale, își asumă și răspunderea, și consecințele. Un om liber este neapărat o ființă responsabilă, iar responsabilitatea înseamnă asumarea efectelor acestei responsabilități.

SFINȚII SĂPTĂMÂNII

SF. LUCA – APOSTOL, EVANGHELIST, MEDIC ȘI ICONAR
(18 octombrie)

„Cercetează în fiecare zi chipurile sfinților, ca să afli în ele odihnă" (Epistola către Diognet)

Deși posedăm puține date despre viața sfântului, totuși putem alcătui o biografie sumară plecând de la scrierile Noului Testament, dar și din mărturia unor Sfinți Părinți răsăriteni care au preluat tradiția Bisericii primare. Astfel, Sf. Luca, Apostolul și Evanghelistul Domnului, vede lumina acestei lumi într-o familie păgână, într-un oraș din vechea provincie siriană Antiohia, locul unde „cel dintâi ucenicii s-au numit creștini" (FA 11,26). Încă din tinerețe a început *să caute cu râvnă înțelepciunea*, dăruindu-se studiului, cercetând școli și dascăli aleși care i-au dăruit o adâncă cunoaștere a științelor profane. Deprinde în mod temeinic știința medicală a vremii, are o aplecare aparte pentru cercetarea istorică și, de asemenea, stăpânește arta picturii. De asemenea, era cunoscător al limbii ebraice și al limbii aramaice, pe lângă cea greacă, pe care o stăpânea de minune și în care scria. Potrivit unor autori bisericești din veacurile primare (Origen, Clement Alexandrinul, Eusebiu de Cezareea), Sf. Luca se număra printre cei șaptezeci de ucenici pe care Domnul Hristos i-a trimis înaintea Sa pentru a binevesti (Lc. 10,1), iar în ziua Învierii el ar fi fost **călătorul care îl însoțea pe Cleopa spre Emaus**, unde L-au cunoscut pe Domnul Hristos la „frângerea pâinii" (Lc. 24, 13-35). O altă tradiție spune că Sf. Luca nu L-ar fi cunoscut pe Mântuitorul în timpul viețuirii Sale pe pământ, ci că el a fost atras și convertit de predica Sfântului Apostol Pavel, părăsind casa părintească și profesia de medic.

După convertire, Sf. Luca rămâne apropiat colaborator și ucenic al apostolului neamurilor până la moartea acestuia. Astfel, îl însoțește pe Sf. Pavel în călătoriile sale misionare, rabdă prigoniri și greutăți împreună cu dascălul său și nu leapădă niciodată slujirea ce i-o poartă. Din acest motiv Sf. Pavel îl menționează în epistolele sale ca pe unul dintre cei mai devotați ucenici (II Tim. 4, 11). În cele din urmă îl însoțește pe Sf. Pavel la Roma, în timpul arestului său, și, aproape sigur, este martor al muceniciei acestuia, fără să lase vreo mărturie scrisă despre cele întâmplate.

În timpul șederii la Roma, sub îndrumarea dascălului său, Sf. Luca scrie ***Evanghelia*** și ***Faptele Apostolilor***, adresate lui Teofil, guvernatorul provinciei Ahaia din Grecia, de curând creștinat. Făcând un adevărat lucru de istoric, strângând mărturii și documente, cercetând izvoare scrise și orale, verificând și ordonând cele adunate, Sf. Luca adaugă în scrisul său detalii care nu se găsesc în celelalte Evanghelii. Lui îi datorăm consemnările istorice despre nașterea Sfântului Ioan Botezătorul, Buna Vestire, copilăria Mântuitorului, cât și prezentarea câtorva bijuterii ale tezaurului evanghelic: Pilda vameșului și fariseului, Pilda samarineanului milostiv, Pilda fiului risipitor, călătoria cu Domnul pe drumul spre Emaus. În cartea Faptele Apostolilor, veritabilă istorie a Bisericii primare, numită și „Evanghelia Duhului Sfânt", Sf. Luca prezintă lucrarea Duhului Sfânt pogorât la Cincizecime privind *întemeierea și întărirea Bisericii* de la Ierusalim, apoi descrie *lucrarea misionară a Sfântului Pavel*, cel ce s-a nevoit mai mult decât toți ceilalți Apostoli să propovăduiască cuvântul lui Dumnezeu. Stilul acestor scrieri sfinte și limba literară desăvârșită în care au fost ele redactate fac din Sf. Luca **autorul nou-testamentar cu cea mai frumoasă artă a scrisului**.

După slăvita adormire a Apostolului Pavel, Sf. Luca, părăsind Roma, a început să propovăduiască Evanghelia în *Italia*, în *Dalmația* și în *Macedonia*, și de acolo a mers în *Grecia*. Se pare că la bătrânețe s-a dus în *Egipt*, ca să-i încreștineze pe păgâni, cu prețul multor pătimiri. Întors în Grecia, este ales *episcop al Tebei*, în Beoția, unde a hirotonit preoți și diaconi și a tămăduit prin rugăciunile sale mulți bolnavi. Acolo, pe când avea 84 de ani, a fost prins de închinătorii la idoli, care, după ce l-au jupuit de viu, **l-au răstignit pe un măslin**, în acest fel dându-și sufletul lui Dumnezeu. Multe minuni s-au petrecut apoi la mormântul său, din care izvora o licoare tămăduitoare, folositoare cu deosebire în bolile de ochi.

Mulți ani mai târziu, în 357, împăratul Constanțiu, fiul Sfântului Constantin cel Mare, l-a trimis pe Sf. Artemie, duce al Egiptului (prăznuit în 20 octombrie), la Teba pentru a aduce sfintele moaște ale Sfântului Luca în biserica Sfinților Apostoli din Constantinopol și să le pună

sub altar, alături de cele ale Sfinţilor Apostoli Andrei şi Timotei.

Sf. Luca este mărturisit cu tărie în Sfânta Tradiţie ca **primul iconar al Bisericii**. El ar fi pictat primele trei icoane ale Preacuratei Fecioare. Ele nu s-au păstrat până astăzi, dar au devenit modele pentru tipurile iconografice dezvoltate ulterior. Una dintre ele aparţine tipului numit „***Mângâietoarea***" şi înfăţişează dragostea şi mângâierea reciprocă a Maicii şi a Pruncului, alta aparţine tipului numit „***Călăuzitoarea***" în care Preacurata îl arată cu mâna pe Hristos. Cea de-a treia icoană ar fi înfăţişat-o pe Maica Domnului fără Prunc, ***rugându-se***. Despre aceasta din urmă avem mai puţine date. Se pare că de la acest model s-a dezvoltat reprezentarea Fecioarei în icoana Deisis, adică rugându-se Mântuitorului. Sf. Apostol a adus prima icoană pe care a zugrăvit-o dinaintea Sfintei Fecioare, care a primit-o cu bucurie şi a binecuvântat-o zicând: „Harul Celui ce a ieşit din pântecele meu să fie cu ea!" Acest fapt este mărturisit şi în imnografia praznicelor icoanelor Maicii Domnului.

Tot prin tradiţie cunoaştem că el a pictat şi icoane ale Sfinţilor Apostoli. Cea mai veche mărturie istorică păstrată despre icoanele Sfântului Luca îi este atribuită lui Teodor, istoric bizantin din prima jumătate a secolului al VI-lea şi citeţ al catedralei Sf. Sofia din Constantinopol. El povesteşte cum Împărăteasa Eudoxia, soţia împăratului Teodosie al II-lea, a trimis din Ierusalim la Constantinopol în anul 450 o icoană a Maicii Domnului cu Pruncul, „Călăuzitoarea", zugrăvită de Sf. Luca, dăruindu-o Pulheriei, sora soţului său. Sf. Andrei Criteanul (sec. VII-VIII) pomeneşte despre două icoane ale Sfântului Luca, una a Mântuitorului şi alta a Maicii Domnului, care erau cinstite la Roma şi Ierusalim. Sf. Gherman, patriarh al Constantinopolului (715-730) adaugă faptul că acea icoană a Preacuratei a fost pictată în timpul vieţii ei şi dăruită lui Teofil, cel despre care vorbesc Sf. Evanghelie şi Faptele Apostolilor.

Aşadar aducem slavă şi mulţumire lui Dumnezeu pentru acest minunat sfânt care a slujit Lui şi oamenilor ca apostol, istoric, iconar şi doctor fără de arginţi. Fie ca rugăciunile sale să ne umple de har şi bucurie sfântă! Amin.

Pr. Ioan şi Ioana Curechian

SFÂNTUL GHERASIM DE KEFALONIA – *VIU ŞI DUPĂ MOARTE* (20 octombrie)

După izgonirea din scaun a Sfântului Macarie Notara, episcopul Corintului în vremea prigoanei stârnite împotriva mişcării „*Colivazilor*", acesta şi-a continuat lucrarea de propovăduire în diferite insule greceşti. Dragostea pe care o avea faţă de Sf. Gherasim (Notara), rudenia sa (adormit în anul 1579), l-a purtat şi în Kefalonia în anul 1771, ca să se închine sfintelor lui moaşte neputrezite.

De îndată ce Sfântul Macarie s-a închinat sfintelor moaşte ale Sfântului Gherasim, a dorit să rămână singur înaintea raclei. Aşa ceva era însă oprit de tipicul mănăstirii. Dorinţa puternică a Sfântului Macarie de a rămâne acolo a stârnit uimirea maicilor, care au hotărât să facă o excepţie şi să-i îngăduie să stea în faţa sfintelor moaşte. Câteva maici s-au ascuns într-un colţ ca să vadă ce va face episcopul, făcându-se martorele unei minuni uimitoare. Când Sf. Macarie a îngenuncheat înaintea raclei, aceasta s-a deschis şi Sf. Gherasim s-a ridicat. Cei doi sfinţi s-au îmbrăţişat unul pe altul şi şi-au vorbit. Apoi Sf. Gherasim făcătorul-de-minuni, cu trupul nestricat şi duhul viu, s-a întors în racla sa.

Obştea Mănăstirii Sfântului Gherasim a hotărât să zugrăvească în biserica mare o icoană a celor întâmplate, pentru a face tuturor cunoscută minunea.

I.G.

CUVÂNT DE LA PATERIC

Avva Ruf este prăznuit de Biserică în 22 octombrie. Nu se ştie nimic despre viaţa sa, dar în Pateric au rămas câteva cuvinte care ne lasă să-i întrevedem sfinţenia:

Zis-a Avva Ruf: Am văzut patru cete în cer: cea dintâi e omul bolnav care mulţumeşte lui Dumnezeu; a doua ceată – cel care umblă după iubirea de străini şi le slujeşte; a treia – cel ce stă în pustie şi nu vede om; iar a patra ceată – cel ce şade în **ascultare de părinte şi i se supune lui pentru Domnul**. Şi purta cel pentru ascultare lanţ de aur şi mai multă slavă avea decât ceilalţi. Iar eu am zis celui ce mă povăţuia: Cum acest mai mic are slavă mai multă decât ceilalţi? Iar el răspunzând mi-a zis: Fiindcă cel ce umblă după iubirea de străini, cu voia sa face; cel ce stă în pustie, cu voia sa s-a dus; iar acesta cu ascultarea, toate voile sale lăsându-le, atârnă de Dumnezeu şi de părintele său. Pentru aceasta are mai multă slavă decât ceilalţi.

DIN ÎNVĂŢĂTURA PĂRINTELUI ARSENIE

Aşa pierdem o groază de timp. **Patimile** şi **ignoranţa** sunt mari primejdii... coarnele unei inteligenţe diabolice.

***

MEDALION DE MĂRTURISITORI

EPISCOPUL NICOLAE POPOVICI DE LA ORADEA (†20 octombrie 1960)

S-au scris multe despre acest mare episcop şi martir al neamului românesc. Ne-am gândit să vă prezentăm azi câteva fragmente din cele consemnate de aceia care l-au urmărit, şicanat, prigonit, înlăturat din Biserică, întrucât de multe ori ele cuprind date valoroase şi surprind realitatea.

O primă notă informativă a Securităţii din iulie 1946:
„Născut la 1903 în comuna Biertan, judeţul Târnava Mare. După ce-şi formează astfel o cultură teologică şi generală temeinică (în ţară şi străinătate) este numit profesor la Academia teologică din Sibiu, fiind călugăr-cleric.
La 28 aprilie 1936 este ales episcop al eparhiei Oradea Mare.
După cedarea Ardealului de Nord, episcopul N. Popovici **a rămas neclintit, alături de popor**, dar, după puţină vreme, a fost expulzat, deoarece era un bun animator de mase. La Oradea a revenit după război.
În eparhia lui **a rezolvat problema concubinajului**, această plagă socială, cununându-se, la îndemnul său, 12 mii de concubini, fără a mai socoti intrarea în legalitate a 30.000 copii ai concubinilor, cifră fără precedent în istoria misiunii interne a Bisericii Ortodoxe Române.
Este un om tânăr, înzestrat cu alese calităţi sufleteşti, cu putere de muncă, inteligenţă, hotărât, dotat cu o cultură superioară, nu numai teologică, dar şi generală; are, pentru viitor, drumul larg deschis spre culmi, nu nebănuite, ci sigure; *spre el se îndreaptă privirile clerului inferior şi superior, când se discută problema succesiunii la tronul patriarhal.*"

Ştiau bine cine era acest om şi ce valoare are... Ca atare, vă prezentăm fragmentar nota Securităţii din mai 1950 (am corectat greşelile referitoare la scrierea numelui lui Hristos, căci securiştii nu dădeau doi bani pe gramatică şi ortografie, mai ales când era vorba de Dumnezeu):

„În luna expirată, episcopul Nicolae Popovici al Oradiei a avut noi manifestări antidemocratice:
Astfel, în prima zi de Paşti, în loc să dea citire - conform deciziei patriarhale - Pastoralei proprii, a ţinut în catedrala din Oradea o predică cu substrat antidemocratic, din care cităm:

„Iisus Hristos a fost înconjurat de duşmani recrutaţi din jurul Său şi de către autorităţile civile şi militare, care L-au urmărit până la moarte, iar după moarte a fost păzit de soldaţi înarmaţi, care în faţa adevărului au căzut cu faţa la pământ, pentru că **adevărului nimeni nu-i poate sta împotrivă**. Ucenicii lui Hristos pentru dreptate şi pentru credinţă au fost schingiuiţi, batjocoriţi, au fost supuşi persecuţiilor şi restricţiilor fixate de legile din acele timpuri, ba unii chiar omorâţi.

După cum în trecut Biserica a ieşit învingătoare, după cum Iisus a îngropat pe toţi duşmanii Săi, tot aşa Biserica va îngropa pe toţi acei care vor lupta împotriva lui.

În încheiere, Popovici a îndemnat credincioşii să devină luptători neînfricaţi ai adevărului propovăduit de Iisus. El a urat în continuare ca fiecare credincios să aibă fericirea să i se împlinească gândurile şi dorinţele cele mai tainice. Ultimele cuvinte ale episcopului au fost: „**Luptaţi pentru apărarea credinţei lui Hristos. Luptaţi pentru apărarea Bisericii Lui. Nu vă temeţi, nu fiţi vânzători şi trădători ai lui Iisus, iubiţi-L pe Iisus. Cine Îl iubeşte pe Iisus suferă pentru El şi nu se teme de nimic**"...

Nicolae Popovici ar putea apoi să fie pensionat ca şi ceilalţi arhierei ostili (Partenie Ciopron, Emilian Antal etc.), pentru a se evita unele comentarii nefavorabile."

Urmarea: pensionat forţat la vârsta de 47 (sic!) de ani şi trimis la mănăstirea Cheia, în domiciliu obligatoriu. Mereu urmărit, lăsat singur, dar înconjurat de oamenii Securităţii, episcopul Nicolae Popovici va adormi după 10 ani de „închisoare" monahală.

Iată câteva dintre puţinele cuvinte păstrate, scrise de acest martir în anii din urmă:
„E mare lucru să fii om de caracter! E greu să fii devotat până la moarte lui Hristos, Dumnezeul nostru. E mare lucru şi minunat să duci, în tine şi prin tine şi-n alţii, la biruinţă finală, Duhul lui Hristos împotriva duhului veacului acestuia, care pe atâţia îi amăgeşte şi-i duce la pierzare!"

***

PĂRINTELE CONSTANTIN SÂRBU (†23 octombrie 1975)

Părintele Constantin Sârbu a fost un ctitor de lăcaşuri şi de suflete. Biserica Vergului şi Biserica Sapienţei din Bucureşti sunt cele două realizări mari ale sale, cu obştile şi lucrarea lor. Între ele, ani lungi de puşcărie pentru o vină imaginară şi trecerea prin cele mai grele temniţe comuniste. Părintele Sârbu a povestit apoi unui apropiat despre suferinţa din închisoare: *"**M-au ars cu fierul roşu la tălpi, mi-au smuls barba, m-au bătut, dar le-am spus: «Puteţi să mă chinuiţi cât vreţi, dar nu mă lepăd de Hristos»**".*

Iar la sfârşitul perioadei, încă doi ani de domiciliu obligatoriu în Bărăgan. Acolo l-a întâlnit părintele Gheorghe Calciu, slujind la biserica pe care el şi oamenii deportaţi acolo o ridicaseră din nimic. Iată ce spune părintele Calciu:

"În mai 1963 am fost eliberat din închisoarea Aiud, după 15 ani de detenţie şi adus direct la Viişoara, lângă comuna Mărculeşti - Slobozia, un sat de exilaţi bănăţeni, cu casele zidite din lut, cu curţi frumoase, pomi roditori în grădini şi străzi largi, bine îngrijite, deşi când ploua, pământul se înmuia şi se făcea o mocirlă care ajungea până la genunchi...

Interiorul bisericii era sărac şi foarte sever, aproape o biserică de catacombe. O lumină aurie intra pe fereastră dinspre miazăzi şi *Părintele slujea luminat de această aură. Se mişca încet, hieratic (solemn), cu vocea lui mică şi domoală, asemenea unui sfânt părinte din secolul*